

Godišnji
izveštaj
2017

Ready
for Change

Ready for Change

Godišnji
izveštaj
2017

Sadržaj

O nama	7
Reč menadžmenta	9
Društveno odgovorno poslovanje	12
Opšti uslovi poslovanja u 2017. godini	15
Makroekonomsko okruženje	15
Bankarski sektor	17
Najznačajniji finansijski i regulatorni pokazatelji	19
Bilans stanja	20
Bilans uspeha	21
Poslovne aktivnosti banke	22
Poslovanje sa stanovalištvom	22
Poslovanje sa pravnim licima	22
Poslovanje sa poljoprivredom	23
Statistika poslovanja sa klijentima	24
Treasury i ALM	25
Strategija planiranog poslovanja banke	26
Upravljanje rizicima	27
Kreditni rizik	27
Devizni rizik	27
Rizik kamatne stope	28
Tržišni rizik	28
Rizik likvidnosti	28
Rizik likvidnosti i upravljanje sredstvima	28
Operativni rizik	29
Upravljanje kapitalom	30
Događaji nakon dana bilansa	31
Organizaciona struktura banke	32
Ljudski resursi	33
Ogranci banke	34

O nama

NLB Banka Beograd je deo NLB Grupe, najveće finansijske institucije sa sedištem u regionu koja posluje na tržištima bivših jugoslovenskih republika. Matična banka u Sloveniji je najveća banka u toj zemlji, a od šest strateških članica grupacije, čak četiri imaju tržišno učešće veće od 10 odsto na svojim lokalnim tržištima.

U 2017. godini, NLB Grupa i sve njene članice, uprkos svim izazovima tržišta, poslovale su stabilno, ostvarile dobre poslovne rezultate i time potvrdile da NLB Grupa u celini ima kapacitet da posluje na stabilan i održiv način. Dobri rezultati govore u prilog ojačanom poverenju koje je oko dva miliona klijenata, privrednika i građana, ukazalo NLB Grupi na svim tržištima na kojima je prisutna. Klijenti i njihovo zadovoljstvo su u fokusu poslovanja Grupe koja teži da svuda gde posluje svoje aktivnosti koncipira kao adekvatan odgovor na realne potrebe klijenata i u njihovom najboljem interesu.

Dobri rezultati daju podstrek za dalji razvoj na svim tržištima u ovom delu Evrope, a posebno u Srbiji koja je za

NLB, kao regionalnu grupaciju, tržište od strateškog značaja. NLB Banka u svakom trenutku može da računa na punu podršku svih članica Grupe. To je značajna komparativna prednost za NLB Banku Beograd u realizaciji aktivnosti usmerenih na kvalitetnu podršku klijentima i pomoći u ostvarivanju njihovih ciljeva.

NLB Banka Beograd posluje na teritoriji cele Srbije, kroz tri Regiona i mrežom koju čini 31 ekspozitura širom Srbije.

Sa ciljem da poveća zadovoljstvo klijenata i unapredi njihov doživljaj banke, NLB Banka je u 2017. godini nastavila da sprovodi organizacione, kadrovske i procesne promene i unapredila komunikaciju sa bankom putem digitalnih kanala. Kako bi svaki kontakt sa bankom predstavljao pozitivno iskustvo, banka je primenila nove vizuelne standarde u svim svojim ekspoziturama, na novoj internet prezentaciji i na sve kanale komunikacije i saradnje, kako bi klijenti imali isti osećaj i vizuelni doživljaj bez obzira na kanal komunikacije.

Reč menadžmenta

Branko Greganović

predsednik Izvršnog odbora NLB Banke

U 2017. godini, NLB Banka Beograd je nastavila trend uspešnog poslovanja iz prethodne dve godine i, uprkos i dalje izazovnom okruženju i velikom pritisku na kamatne stope, ostvarila profit od 3,8 miliona evra, 1,6 miliona više nego u 2016., i rast u svim profitabilnim segmentima. Ponovo smo ostvarili izuzetno dobre rezultate u segmentu rada sa fizičkim licima, posebno kada su u pitanju gotovinski i krediti za refinansiranje, nastavili da podržavamo privredu u realizaciji svakodnevnog poslovanja i finansiranju poslovnih planova svojih klijenata, a još jednom, najveći rast smo ostvarili u domenu kreditiranja poljoprivrednika, gde smo ostvarili tržišno učešće 10 odsto.

Ostali smo verni svom pristupu – da uvek budemo tamo gde su naši klijenti. Ne čekamo klijente u ekspositurema, naši klijenti mogu i dalje da nas sretnu na svim mestima gde oni provode svoje vreme – na trgovima, ulicama, u supermarketima, na polju. I to nije sve. Nastavljamo da unapređujemo svoje poslovanje i modernizujemo proizvode i usluge kako bismo na što bolji način odgovorili potrebama i očekivanjima svojih klijenata.

Način života korisnika naših usluga doživeo je zaista značajne promene proteklih godina, menjajući njihova očekivanja i način na koji žele da obavljaju svoje finansijske poslove. Svesni da samo

ako se prilagodimo i nastavimo da se prilagođavamo novim trendovima i pratimo brze tehnološke i komunikacione promene možemo da računamo na lojalnost i poverenje svojih klijenata, konstantno ulažemo u IT sistem banke i nova digitalna rešenja. Nastavili smo da unapređujemo online aplikacije, postavili novi Kontakt centar, omogućivši klijentima pristup banci preko bankarskog četa, trudeći se da svaki kontakt sa našom bankom, putem bilo kog kanala, za klijente bude zaista pozitivno iskustvo.

Ljudi ostaju u fokusu našeg poslovanja i najvažniji su preduslov našeg uspeha. Bilo da su u pitanju naši klijenti, čije zadovoljstvo želimo da unapredimo i ojačamo njihovo poverenje, naši zaposleni, koji su i naš najznačajniji resurs i bez čijeg truda, znanja i iskustva naš tim ne bi mogao da napreduje iz godine u godinu ili naši partneri i predstavnici zajednice u kojoj poslujemo - trudimo se da ojačamo svoj kapacitet da odgovorimo na očekivanja koja su pred nas postavljena i potrebe svih ciljnih grupa, što je, verujemo, ključ našeg budućeg rasta.

Kao dobar korporativni komšija, nastavljamo da u okviru svog društveno odgovornog poslovanja ulažemo u zajednicu u kojoj poslujemo, podržavajući projekte u oblasti zaštite životne sredine i održivog razvoja, kulture i podrške osetljivim grupama.

Archibald Kremser

predsednik Upravnog odbora NLB Banke

U NLB Grupi, koja je najveća finansijska institucija sa sedištem u ovom regionu, sa strateškim fokusom na teritoriji bivše Jugoslavije, a čija članica je i NLB Banka Beograd, znamo da naš posao i naše aktivnosti utiču na kvalitet života u svim zajednicama u kojima poslujemo. Zato smo izuzetno pažljivo planirali naše poslovne aktivnosti, znajući da naš posao nije samo da postižemo dobre poslovne rezultate, već da to uradimo na način koji će obezbediti održivost poslovanja svim članicama grupe, dodatnu vrednost našim klijentima, kao i bolje društvo za građane svih zemalja u kojima smo prisutni.

U 2017. godini NLB Grupa i NLB Banka Beograd nastavile su da ostvaruju dobre rezultate. Zapravo, 2017. godina je bila odlična godina za NLB Banku Beograd, koja je ostvarila profit nakon oporezivanja od 3,74 miliona evra (2016. godine: 2,16 miliona evra). Uprkos još uvek teškim tržišnim uslovima, pritisku na kamatne stope, povećanju regulatornih zahteva i jakoj konkurenciji na tržištu, banka je ostvarila izuzetan rast u svim ključnim segmentima poslovanja, pozicionirajući se među najbrže rastuće banke na tržištu, posebno u poslovanju sa stanovništvom. Uprkos izostanku značajnog rasta kredita u korporativnom segmentu, NLB Banka je ostvarila dobre rezultate i u saradnji sa privredom, sa fokusom na mala i srednja preduzeća i preduzetnike, koji su najznačajniji generator ekonomskog rasta u Srbiji. Tokom 2017., povećan je tržišni deo banke, a najveći rast ostvaren je u agro segmentu. NLB Banka je uložila skoro 50 miliona evra u podršku srpskim

poljoprivrednicima. Zahvaljujući konceptu "NLB NA POLJU", tržišno učešće banke u ovom segmentu poraslo je na 10%, a NLB Banka Beograd je među prvih 5 banaka u Srbiji u ovom segmentu.

Svesni da je brz napredak u informacionoj i komunikacionoj tehnologiji značajno uticao na našu industriju, banka je napravila značajan napredak ka digitalizaciji i modernizaciji svojih usluga kroz usvajanje različitih IT rešenja, primarno usredsređujući se na pružanje najboljih usluga klijentima, težeći poboljšanju korisničkog iskustva i jačanju poverenja naših klijenata. Uspeh NLB Banke Beograd zasniva se na istinski sjajnom timu posvećenih profesionalaca koji stvarno teže da lično upoznaju svakog od naših klijenata pojedinačno.

Dobra saradnja u okviru naše bankarske grupe je od velikog značaja za naše klijente. NLB Banka Beograd može računati na snažnu podršku matične banke u Sloveniji, kao i njenih sestrinskih banaka iz svih zemalja u kojima je prisutna NLB Grupa, što je čini najboljim partnerom za sve klijente čiji su lični ili profesionalni planovi povezani sa teritorijom bivše Jugoslavije.

Na kraju bih želeo da se zahvalim svim zaposlenima na naporima koje su uložili u ispunjavanje ciljeva koje smo postavili za NLB Banku Beograd. Doprinos svakog od nas je važan i jedini način da ostanemo uspešni je da nastavimo da dajemo svoj maksimum svakog dana, u svim našim aktivnostima.

Društveno odgovorno poslovanje

NLB Banka Beograd nastavlja tradiciju ulaganja u lokalnu sredinu kroz aktivnosti u domenu društveno odgovornog poslovanja, kako bi doprinela realizaciji aktivnosti koje su od koristi za okruženje u kome banka realizuje svoje aktivnosti. Tokom 2017. godine, banka je nastavila sa podrškom očuvanju životne sredine i održivoj ekonomiji ulagala u kulturu i umetnost, sport, kao i podršku zdravstvenom sistemu i osetljivim kategorijama društva na celoj teritoriji Srbije.

Održivi razvoj i zaštita životne sredine

Jedan od najznačajnijih projekata banke u domenu društveno odgovornog poslovanja i u 2017. godini bio je NLB Organic, koji je banka organizovala po šesti put. Rekord u broju pristiglih projekata, postavljen na petom konkursu, u 2017. godini je oboren – na adresu NLB Banke pristiglo je čak 67 projekata, čime je ukupan broj projekata koji su učestvovali na konkursu od njegovog pokretanja dostigao broj od gotovo 300. Po oceni članova stručne komisije, prof dr Snežane Oljače, predsednice Stručne

komisije konkursa, redovne profesorke na Poljoprivrednom fakultetu u Beogradu i predsednice Upravnog odbora udruženja Serbia Organica, dr Milana Adamovića, naučnog radnika i Biljane Petrović, direktorce Odeljenja za upravljanje prodajom agro biznisu, pored povećanog broja pristiglih projekata, primetno je i značajno unapređenje njihovog kvaliteta u poređenju sa prethodnim godinama. Uz tradicionalnu dobru medijsku pažnju i unapređenje komunikacije putem društvenih medija, pored stručne javnosti, sertifikovanih organskih proizvođača, njihovih udruženja i institucija u čijoj nadležnosti je unapređenje organske proizvodnje, konkurs privlači sve veću pažnju velikog broja građana koji imaju svest o značaju organske proizvodnje za zdravlje ljudi i očuvanje potencijala zemljišta u Srbiji.

U sklopu svojih CSR aktivnosti banka je podržala i manifestaciju „Dani Slovensko – Srpskog prijateljstva“, u okviru koje je prezentovan projekt „Zelena Balkanika“. Projekat Hidrie i automobilskog klastera Slovenije sa brojnim međunarodnim partnerima i lokalnim firmama u svakoj zemlji jugoistočne Evrope treba da omogući

zelenu mobilnost na auto-putu od Minhenia preko Salzburga, Ljubljane, Zagreba i Beograda do Skoplja, i preko takozvane Zelene Adriatike do Podgorice, Tirane te preko Dubrovnika, Splita i Zadra do Kopra, gde se spremi pokretanje Inovativnog centra zelene mobilnosti, koji će da razvija visokotehnološka rešenja u te svrhe.

Kultura i obrazovanje

U domenu CSR-a, NLB Banka Beograd je prošle godine pokrenula još jedan značajan projekat sa ciljem da podrži umetnost kroz promociju rada vizualnih umetnika NLB Galeriju. U okviru projekta, banka će omogućiti umetnicima, pre svega mladim, da izlažu u prostoru koji se nalazi u centrali banke, a s obzirom na to da na Novom Beogradu, gde se nalazi sedište banke, ne postoji dovoljno izložbenih prostora, pored podrške samim umetnicima, obezbeđen je i dodatni kulturni sadržaj za stanovnike ovog dela Beograda. Na prvoj izložbi, beogradskim ljubiteljima umetnosti predstavljen je rad slovenačke slike Majde Zorko, pod nazivom - Moć cveća (Flower Power). Otvaranju izložbe prisustvovali su predstavnici diplomatskog kora, brojni umetnici, privrednici i predstavnici javnog života. U okviru projekta, organizovana je i izložba jednog od najboljih srpskih ilustratora, Dobrosava Boba Živkovića. Sama izložba imala je humanitarni karakter, a prihod od prodatih ilustracija doniran je za projekat „Svratište za decu ulice“. Inače, ovu izložbu obeležila je i činjenica da su sve ilustracije prodate na samom otvaranju.

Pored pokretanja NLB Galerije, banka je u okviru ulaganja u kulturu podržala Fondaciju Tanje Petrović, osnovanu u znak sećanja na rano preminulu novinarku koja je kao novinar, urednik i autor u redakcijama kulture, izdavačkim kućama i kao gradski sekretar za kulturu, svoj profesionalni život posvetila ovoj oblasti i njenom medijskom promovisanju. NLB Banka Beograd je bila pokrovitelj nagrade za izuzetan doprinos afirmisanju kulture i umetnosti u medijima koju dodeljuje ova fondacija. Nagrada je pripala Petru Peci Popoviću, novinaru, rok kritičaru, publicistu i kolumnisti "Blica".

NLB Organic

Šesti konkurs NLB Banke za proizvodnju zdravih ideja

U domenu kulture, NLB Banka Beograd je doprinela i približavanju slovenačkog jezika i kulture srpskoj javnosti. U tom kontekstu, banka je podržala manifestaciju „Nedelja slovenačkog jezika“, tokom koje su deca u Novom Sadu imala prilike da nauče osnove slovenačkog jezika. Banka je podržala i manifestaciju „Dani slovenačkog filma“ u organizaciji Društva Sava, Društva Slovenaca u Beogradu, u kome se okupila grupa filmskih profesionalaca i entuzijasta i preko Kina Sava, tribine na kojoj se prikazuju slovenačka remek dela iz druge polovine XX veka, pokrenula projekat Dani slovenačkog filma u Beogradu.

Tokom prošle godine, Banka je nastavila da podržava mlade kroz projekat NVO „Mreža za poslovni razvoj,“ - „Škola poslovnih veština“, koji je organizovan u saradnji sa Ministarstvom omladine i sporta, Ministarstvom prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i pod pokroviteljstvom Grada Beograda i Studentske umije Elektrotehničkog fakulteta. Cilj projekta je doprinos razvoju dualnog obrazovnog sistema, zapošljavanju mladih i njihova priprema za prve profesionalne korake koji ih očekuju nakon diplomiranja kroz organizovanje stručnih predavanja, radionica i prezentacija, kao i program studentske prakse. Pored predstavnika NLB Banke Beograd, koja je bila pokrovitelj projekta, predavači na projektu bili su i direktori kompanija, predavači sa domaćih i fakulteta iz inostranstva, dobitnici Nobelove nagrade.

Kao Banka koja posebnu pažnju u poslovanju posvećuje građanima trećeg doba, i deo aktivnosti u okviru CSR-a tradiocionalno je usmeren na tu grupu. U 2017. godini, u saradnji sa Akademijom Oxford, organizovana je „NLB škola za treće doba“, u okviru koje su penzioneri iz gradova širom Srbije učili osnove korišćenja računara i unapređivali već postojeća znanja. Pored mogućnosti da usvoje nove veštine, koje će doprineti kvalitetu njihovog života, polaznici „NLB škole za treće doba“ imali su priliku i da se druže, međusobno upoznaju i provedu kvalitetno vreme sa svojim vršnjacima, što je od velikog značaja za unapređenje njihovog društvenog života.

Korporativna filantropija

NLB Banka Beograd je i u 2017. nastavila saradnju sa UNICEF-om kroz Klub prijatelja UNICEF-a koji čine posvećeni pojedinci i predstavnici poslovnog sektora, koji svojom solidarnošću i plemenitošću stvaraju bolje uslove za život dece u Srbiji. Učešćem u ovom projektu, NLB Banka ostaje deo zajednice koja ulaže u sadašnje i buduće generacije. U okviru podrške UNICEF-u, banka se uključila i u „Fair Play turnir u basketu“, koji je organizovan u susret odlasku srpske košarkaške reprezentacije na Evropsko prvenstvo, Eurobasket 2017. Na turniru su se nadmetale 32 ekipe, zahvaljujući čijem učešću je prikupljeno 1.300.000 dinara za podršku prevremenom rođenoj deci.

Deo istog programa su i donacije socijalno ugroženim porodicama u Nišu, u saradnji sa lokalnom samoupravom, zdravstvenim institucijama: pedijatrijskoj klinici u Nišu, Bolnici u Pančevu, Porodilištu u Kruševcu, Domu zdravlja iz Šapca, kao i obrazovnim institucijama: predškolskoj ustanovi „Pionir“ iz Jagodine, Školi za osnovno i srednje obrazovanje „Bratstvo“ iz Bećeja i OŠ „Filip Filipović“ iz Čačka.

Kao društveno odgovorna kompanija, banka je odlučila da resurse koje više ne koristi u svom poslovanju stavi na raspolaganje institucijama kojima će oni biti od koristi. Donirala je korišćenu IT opremu i nameštaj obrazovnim i zdravstvenim institucijama, kao i udruženjima penzionera kako bi i na ovaj način dala doprinos kvalitetu njihovog života.

Pored povećanog broja pristiglih projekata, primetno je i značajno unapređenje njihovog kvaliteta u poređenju sa prethodnim godinama.

Verujući u bolje društvo zasnovano na minimalnoj diskriminaciji i uključivanju svih kategorija u normalno funkcionisanje društva, zaposleni NLB Banke Beograd velikim srcem su se svojim donacijama priključili programu Sanke Deda Mraza koju je organizovalo NVO MaliVeliki ljudi deci ometenoj u razvoju.

Podrška sportu

Ulaganje u pravilan rast i razvoj dece NLB Banka je podržala kroz učešće u projektu „Žogarija – loptarije“. Žogarija je međunarodni projekat koji je pre 11 godina pokrenut u Sloveniji, a danas je prerastao granice te zemlje i uključuje decu iz 9 evropskih država. Pored Slovenije i Srbije, održava se u BiH, Italiji, Austriji, Mađarskoj, Hrvatskoj, Makedoniji i Crnoj Gori. Nakon Šapca, manifestacija se preselila u Zrenjanin, a finale je održano u Novom Sadu. Ekipa koja je ponela titulu

prvaka takmičenja, osnovna škola „Nikolaj Velimirović“ iz Šapca predstavljala je Srbiju na regionalnom takmičenju.

U okviru programa lokalnih donacija, NLB Banka je dala podršku sportu i donacijama rukometnom klubu „Zrenjanin“ i plivačkom klubu „Proleter“, kao i donacijom za izgradnju teretane na otvorenom u Pančevu.

Odgovornost prema klijentima

NLB Banka neguje saradnju sa klijentima zasnovanu na fer i otvorenoj komunikaciji, ponudi proizvoda i usluga kreiranih tako da odgovaraju na standarde koje pred finansijski sektor postavlja dobra poslovna praksa, poznavajući klijenata i njihovih potreba i kreiranju pravih rešenja, na pravom mestu, u pravo vreme. Svesni da nije važno samo ostvariti poslovni rezultat, već i način na koji taj rezultat postižemo, svi zaposleni banke angažuju svoje znanje i iskustvo na kreiranju adekvatnih rešenja za svakog klijenta.

Pored kvaliteti proizvoda i usluga, banka veliku pažnju posvećuje i kvalitetnoj komunikaciji, sa ciljem da svakom klijentu obezbedi pristup njemu značajnim informacijama tamo gde su njemu najpotrebnije. Važno nam je da

ta komunikacija bude transparentna, efikasna i da obezbeđuje jasnu informaciju svim zainteresovanim stranama. Pored konstantnog unapređenja kanala komunikacija, kako tradicionalnih, tako i digitalnih, banka radi na unapređenju znanja i vještina zaposlenih, kako bi u svakom trenutku mogli da na adekvatan način odgovore korisnicima proizvoda i usluga banke.

Odgovornost prema zaposlenima

Svoje aktivnosti iz oblasti društveno odgovorno poslovanje banka nastavlja ne samo prema lokalnoj zajednici, klijentima i životnoj sredini, već prema svojim zaposlenima koje smatramo najvažnijim resursom banke. NLB Banka Beograd svojim zaposlenima omogućava rad u dinamičnom, kreativnom okruženju, uz mogućnost profesionalnog razvoja i napredovanja. Uprkos izazovima poslovnog okruženja, banka je ostvarila dobre poslovne rezultate, najvećim delom zahvaljujući zaposlenima, posvećenom timu profesionalaca koji dele zajedničku viziju i njihovoj dobroj međusobnoj saradnji. Edukaciji zaposlenih banka posvećuje puno pažnje i vremena, a posebno obukama koje pomažu zaposlenima da lakše obavljaju svoje poslove i napreduju u karijeri.

Istraživanja zasnovana na učešću zaposlenih, usmerena na merenje zadovoljstva zaposlenih, definisanje slike koju zaposleni imaju o okruženju u kome rade, sa ciljem njegovog daljeg unapređenja, deo su korporativne kulture ne samo NLB Banke, već cele NLB Grupe. Cilj banke je da definiše aktivnosti koje će doprineti unapređenju organizacione klime i angažovanosti svih zaposlenih. Sami zaposleni su najbolji predstavnici i ogledalo banke, a zadovoljstvo zaposlenih jedan od najznačajnijih ciljeva u njenom poslovanju.

Opšti uslovi poslovanja u 2017. godini

Makroekonomsko okruženje

Tokom 2017. godine, tri rejting agencije su povećale kreditni rejting Srbije, a premija rizika Srbije pala je ispod 100 baznih poena, što je bio njen najniži nivo. Poboljšanje rejtinga daje mogućnost korišćenja različitih izvora finansiranja po povoljnijim uslovima.

približilo granici od 60%. Osma revizija aranžmana s Međunarodnim monetarnim fondom uspešno je završena, uz ocenu da su u mnogim segmentima ostvarenja bila i bolja od postavljenih kriterijuma.

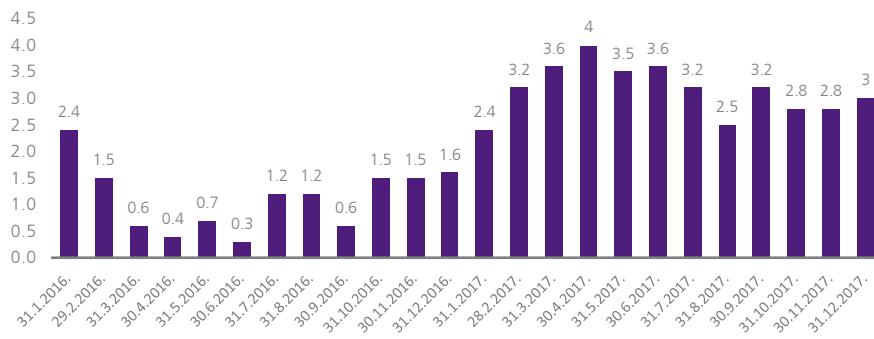
Nakon dobrih rezultata u 2017. godini, očekivanja su da će se isti trend nastaviti i u 2018. što uključuje sledeće: kretanje inflacije u granicama novog, nižeg cilja i u

	Standard and Poor's	Fitch Ratings	Moody's Investors Service
Rejting	BB / stabilni izgledi	BB / stabilni izgledi	Ba3 / stabilni izgledi
Datum	15.12.2017.	15.12.2017.	17.03.2017.
Aktivnost	povećan rejting	povećan rejting	povećan rejting

Prvi put od 2005. godine Budžet države je bio u suficitu od 1,2% bruto domaćeg proizvoda. Učešće javnog duga u bruto domaćem proizvodu smanjeno za 10,4 procenatna poena, čime se ubrzano

naredne dve godine i dalji rast ekonomске aktivnosti od oko 3,5% u istom periodu čemu je doprinela odmerena ekonomска politika.

Inflacija (%)

Prethodnu godinu karakterisala su i volatilna kretanja na međunarodnom tržištu – sličan trend se očekuje i za 2018. godinu. Imajući u vidu otvorenost naše

Dok su prognoze globalnog rasta povoljne, kretanja na pojedinim tržištima i dalje karakteriše neizvesnost. Na robnim tržištima, cene nafte su u odnosu na prethodni Izveštaj o inflaciji dodatno povećane, na šta su uticali kako faktori na strani ponude, tako i očekivanja da će tražnja brže rasti s ubrzanjem globalnog rasta.

privrede, pažljivo smo pratili i analizirali i kretanja u međunarodnom okruženju. Činjenica je da su prethodni izveštajni period obeležili povoljniji izgledi za globalni privredni rast. Za rast domaće privrede je posebno važno poboljšanje izgleda za rast zone evra i zemalja regionala, obzirom da su isti najvažniji spoljnotrgovinski partneri. U tom kontekstu se takođe očekuje pozitivan efekat na dalji rast našeg izvoza, koji je i u prošloj godini bio dinamičan, uz dvocifrenu stopu rasta i zadržavanje široke proizvodne i geografske rasprostranjenosti. Dok su prognoze globalnog rasta povoljne, kretanja na pojedinim tržištima i dalje karakteriše neizvesnost. Na robnim tržištima, cene nafte su u odnosu na prethodni Izveštaj o inflaciji dodatno povećane, na šta su uticali kako faktori na strani ponude, tako i očekivanja da će tražnja brže rasti s ubrzanjem globalnog rasta. U januaru, cena nafte tipa brent prešla je 70 dolara po barelu, što je i njen najviši nivo od decembra 2014. Zbog viših cena energenata, inflacija na globalnom nivou nešto je viša nego u prethodnom periodu, ali se u većini zemalja još uvek ne očekuju jači inflatori pritisci. Takođe, prema naftnim fjučersima koje koristimo u projekciji, ne očekuje se da će svetska cena nafte dalje rasti. Naravno, odstupanja su moguća i kod cene nafte, i kod cena drugih primarnih proizvoda. Takođe, vodeće centralne banke nastavljaju da

vode divergentne monetarne politike zbog različitih faza privrednog ciklusa u kojima se nalaze njihove privrede, dok su finansijski uslovi i dalje povoljni. Zbog toga, međunarodno okruženje i dalje karakteriše neizvesnost u pogledu brzine normalizacije monetarne politike FED-a, a postavlja se i pitanje trajanja ekspanzivne monetarne politike Evropske centralne banke zbog bržeg privrednog rasta zone evra od očekivanog.

Nastavku pozitivnih fiskalnih trendova u najvećoj meri su doprineli rast domaće tražnje i profitabilnosti privrede, oporavak tržišta rada i veća efikasnost naplate poreza. Na bolji fiskalni rezultat neosporno

faktorima. Očuvanje makroekonomске stabilnosti, jačanje domaćih fundamenata, uz povoljnije izglede za rast Srbije u narednom periodu, uslovili su da krajem godine premija rizika Srbije, prvi put otkada se prati, padne ispod 100 baznih poena. Pad premije rizika i povećanje kreditnog rejtinga zemlje doprinose rastu poverenja stranih investitora za dugoročna ulaganja u Srbiju, s tim da važi i obrnuto. To je u 2017. zabeležen znatno veći neto priliv kapitala iz inostranstva, pre svega po osnovu stranih direktnih investicija, koje su bile više i od naše prethodne projekcije i dostigle su 2,4 milijarde evra, odnosno 6,6% bruto domaćeg proizvoda. Time su, treću godinu zaredom, obezbedile punu

šokova na strani ponude. U četvrtom tromesečju, on je povećan na 2,5% međugodišnje, čemu je doprineo brži rast u građevinarstvu i u većini uslužnih

Očuvanje makroekonomске stabilnosti, jačanje domaćih fundamenata, uz povoljnije izglede za rast Srbije u narednom periodu, uslovili su da krajem godine premija rizika Srbije, prvi put otkada se prati, padne ispod 100 baznih poena.

sektora. Pozitivan doprinos i dalje pruža prerađivačka industrija, dok je, očekivano zbog loše poljoprivredne sezone, pad zabeležen u poljoprivredi. Posmatrano s rashodne strane, ubrzajući rasta najviše su doprinele privatne investicije, podstaknute i visokim prilivom stranih direktnih investicija.

U 2018. i 2019. godini, očekuje se rast bruto domaćeg proizvoda od oko 3,5% ma godišnjem nivou. Imajući u vidu dalje unapređenje poslovnog ambijenta investicije će ostati jedan od nosilaca privrednog rasta - visok priliv stranih direktnih investicija, infrastrukturni projekti, kao i dosadašnje ublažavanje monetarne politike su očekivani glavni nosioci ovakvog trenda. Rastući pozitivan doprinos trebalo bi da ima i potrošnja domaćinstava u uslovima daljeg oporavka na tržištu rada. Trend rata izvoza bi trebalo da se nastavi, posebno prerađivačke industrije, čiji je rast i u 2017. ubran

Stopa rasta GDP (%)

su uticali i niži rashodi kamata kako zahvaljujući manjim potrebama države za zaduživanjem, tako i ublažavanju monetarne politike Narodne banke Srbije. Niže potrebe države za finansiranjem bile su jedan od faktora oštrog pada učešća javnog duga u bruto domaćem proizvodu tokom 2017. godine od 10,4 procenata poena. Krajem godine, isplaćena je i dospela evroobveznica, koja je emitovana na međunarodnom tržištu 2012. godine, u iznosu od 750 miliona dolara, čime je smanjen i nivo duga, kao i njegova dolarska komponenta.

U toku prethodne godine zabeležen je i snažan pad premije rizika Srbije merene indeksom EMBI. Ako se ima u vidu da je EMBI global u toku prošle godine smanjen za 54 bazna poena, a da je EMBI za Srbiju pao za 147 baznih poena, jasno je da je deo pada naše premije rizika bio opredeljen globalnim faktorima, ali da se većim delom duguje upravo domaćim

pokrivenost tekućeg deficitu. U bruto iznosu, priliv stranih direktnih investicija u Srbiju iznosio je 2,55 milijardi evra. I po tom osnovu, tokom prošle godine, preovladavali su aprecijacijski pritisci na deviznom tržištu i dinar je ojačao prema evru za 4,2%. Kao što smo procenjivali, rast bruto domaćeg proizvoda se ubrzava, s postepenim isčešavanjem efekata

Stopa nezaposlenosti (%)

na 13,6%, zahvaljujući investicijama u prethodnom periodu i rastu eksterne tražnje. Istovremeno, očekuje se i rast uvoza, pre svega opreme u uslovima nastavka investicionog ciklusa.

Zahvaljujući merama aktivne politike na tržištu rada (obuke, prekvalifikacije, sajmovi zapošljavanja) i povećanim potrebama za zapošljavanjem nastavljeno je i smanjenje broja nezaposlenih lica. Prema podacima Nacionalne službe za zapošljavanje, u junu je bilo 645.426 nezaposlenih lica, ili za oko 55.000 lica manje nego na kraju 2016. Nezaposlenost je smanjena među svim grupama zanimanja, pri čemu se pad prvenstveno beleži kod zanimanja povezanih s preradivačkom industrijom i trgovinom.

Bankarski sektor

Na kraju trećeg kvartala 2017. godine na bankarskom tržištu Srbije poslovalo je 30 banaka sa organizacionom mrežom od 1.671 poslovne jedinice (46 manje nego krajem septembra 2016. godine) i 23.342 zaposlenih (679 lica manje u odnosu na treći kvartal prošle godine).

U poslednjih nekoliko godina prisutan je trend smanjenja broja zaposlenih kao i smanjenje poslovne mreže banaka. U poslednjem tromesečju 14 banaka je povećalo broj zaposlenih za 183 lica dok je 13 banaka imalo ukupno smanjenje od 416 lica. Što se poslovne mreže tiče, 5

banaka je povećalo svoju poslovnu mrežu za ukupno 21 poslovnici, dok je njih četiri imalo ukupno smanjenje od 32 poslovne jedinice.

Ukupna bilansna suma bankarskog sektora Srbije iznosila je 3.293 mlrd RSD što je povećanje od 2,3% u odnosu na prethodni period dok je kapital povećan za 1,2% i sada iznosi 662,7 mlrd RSD. Povećanju bilansne sume pretežno su doprinete banke u većinskom vlasništvu stranih lica čiji je nominalni rast u ovom periodu iznosio 3,0%. I dalje najveće učešće u ukupnoj bilansnoj sumi imaju banke iz Italije, Austrije, Grčke i Francuske (9 banaka) i ono iznosi 61,0%.

NLB Banka ad Beograd je u prvih devet meseci 2017. godine ostvarila rast tržišnog učešća u gotovo svim najznačajnijim bilansnim pozicijama.

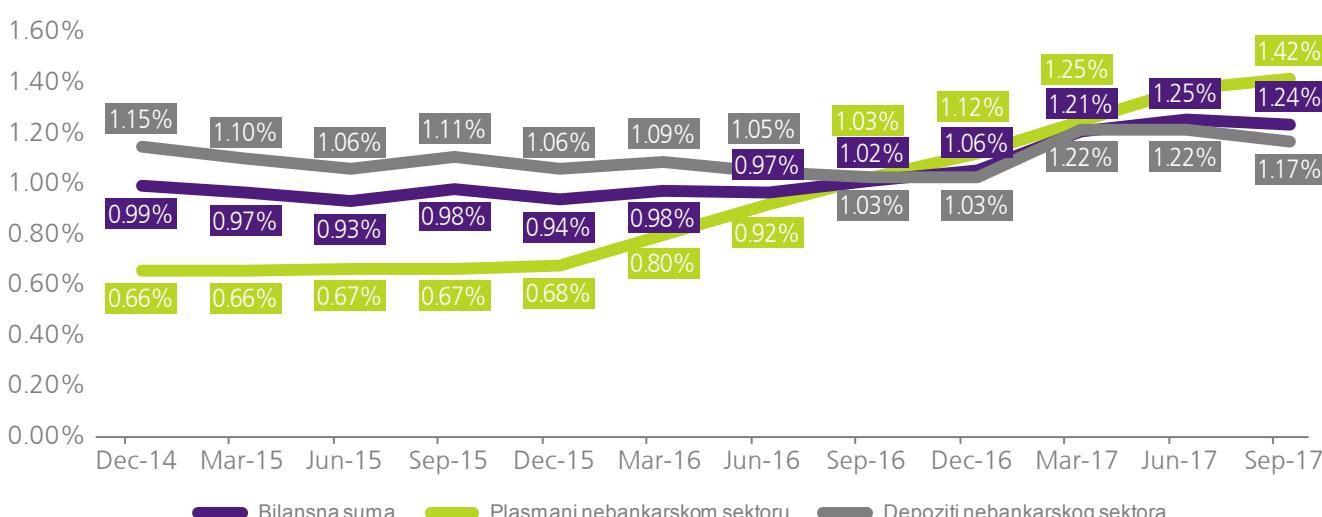
Prvih 5 banaka je imalo učešće od preko 50% u većini glavnih bilansnih kategorija, dok prvih 10 banaka imaju učešće od 77,4% u ukupnoj bilansnoj sumi, u depozitima sa 78,4% i u bruto kreditima sa 75,2%. Kao i u prethodnom periodu Banca Intesa je vodeća banka po prikazanim kriterijumima sa učešćem u bilansnoj sumi bankarskog sektora od 17,0%. Tržišno učešće iznad 10% imaju

još Komercijalna banka ad Beograd i Unicredit banka ad Beograd.

Tokom 2017. godine započeo je proces ukrupnjavanja na bankarskom tržištu. Findomestic banka je pripojena Direktnej banci ad Kragujevac, AIK banka je postala većinski vlasnik grčke Alpha banke (promenjeno ime u Jubanka ad Beograd) dok je mađarska OTP banka kupila Vojvođansku banku koja je bila u vlasništvu grčke NBG grupe.

Profitabilnost bankarskog sektora Srbije u trećem tromesečju 2017. godine sa ostvarenim rezultatom pre oporezivanja od 53,5 mlrd RSD je za 63% veća u odnosu na isti period prethodne godine. Sa pozitivnim rezultatom je poslovalo 25 banaka sa ukupnim profitom od 54,7 mlrd RSD dok je samo 5 banaka poslovalo sa gubitkom u ukupnom iznosu od 1,2 mlrd RSD. Kao i tokom prethodnih perioda, pozicije dobitka i gubitka bankarskog sektora su izuzetno koncentrisane – pet banaka sa najvećim dobitkom učestvovalo je sa 59,7% u ukupnom dobitku sektora, dok se 64,5% ukupnog gubitka sektora odnosi samo na jednu banku.

Povećanje profitabilnosti bankarskog sektora tokom prvih devet meseci 2017. godine praćeno je i povećanjem pokazatelja profitabilnosti u odnosu na isti period prethodne godine. Krajem perioda prinos na kapital (ROE) je iznosio 11,01% (rast od 4,12 p.p u odnosu na

Grafikon 2: Tržišno učešće NLB Banke, izvor: Narodna banka Srbije

prošlu godinu) dok je prinos na aktivu (ROA) iznosio 2,18% i veći je za 0,77 p.p u odnosu na isti period 2016. godine.

Najveći efekat na rast profitabilnosti bankarskog sektora imalo je smanjenje neto kreditnih gubitaka za preko 80% u odnosu na prošlu godinu. Drugi najznačajniji faktor porasta profitabilnosti jeste povećanje u delu ostalih poslovnih prihoda (zabeleženi kod dve banke u procesu preuzimanja).

Tokom 2017. godine započeo je proces ukrupnjavanja na bankarskom tržištu.

Pad kamatnih stopa uticao je da i pored porasta kreditne aktivnosti ostvareni neto kamatni prihodi budu niži za 1,6% u odnosu na isti period prošle godine. Za razliku od kamatnih prihoda, neto prihodi po osnovu naknada i provizija viši su za 8,8% u odnosu na prošlu godinu.

Bruto krediti bankarskog sektora iznosili su 2.028,6 mlrd RSD, što predstavlja rast od 1,2%. Primenom Odluke o računovodstvenom otpisu bilanske aktive banaka izvršen je prenos problematičnih kredita koji su u potpunosti obezvredeni u vanbilansnu evidenciju banke što je uticalo na smanjenje učešća NPL-a u ukupnim plasmanima. Bruto problematični krediti iznosili su krajem septembra 251,4 mlrd RSD i činili su 12,2% ukupnih kredita bankarskog sektora.

NLB Banka je imala ukupno 1,3 mlrd RSD NPL plasmana sa učešćem u bruto plasmanima od 4,5%.

Krajem drugog kvartala 2017. godine počela je sa primenom regulativa kojom se implementiraju Basel III standardi u bankarski sektor Republike Srbije. Propisani minimalni pokazatelj adekvatnosti kapitala je smanjen sa 12% na 8% a istovremeno su uvedeni zaštitni slojevi kapitala. Krajem trećeg kvartala bankarski sektor je bio adekvatno kapitalizovan sa prosečnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala od 22,46%, što je znatno iznad propisanog minimuma. Pokazatelj adekvatnosti kapitala NLB Banke Beograd je krajem septembra iznosio 20,13% što je nešto ispod proseka bankarskog sektora ali znatno iznad propisanog minimuma.

NLB Banka ad Beograd je u prvih devet meseci 2017. godine ostvarila rast tržišnog učešća u gotovo svim najznačajnijim bilansnim pozicijama.

Sa bilansnom sumom od 40,8 mlrd RSD, banka je imala tržišni udio od 1,24% što je za 18 b.p više u odnosu na kraj prošle godine. Po ovom kriterijumu banka je zauzimala 18. mesto u bankarskom sektoru.

Najintenzivniji rast banka je ostvarila u segmentu plasmana nebankarskom sektoru (krajem septembra iznosili su 26,6 mlrd RSD) gde je povećala tržišno učešće za 30 b.p. (sa 1,12% na 1,42%). Posmatrano po nominalnom rastu neto plasmana u prvih devet meseci 2017. godine koji je iznosio 7,1 mlrd RSD NLB Banka se nalazi na 7. mestu u bankarskom sektoru.

Kretanje tržišnog učešća NLB Banke po najznačajnijim bilansnim pozicijama prikazano je grafikonom 2.

Najznačajniji finansijski i regulatorni pokazatelji

NLB Banka ad Beograd	2017. godina	2016. godina
Osnovni pokazatelji poslovanja		
ROE a.t.	6,8%	4,7%
ROA a.t.	1,1%	0,8%
CIR	86,3%	96,3%
LTD	92,6%	86,1%
PAK	19,9%	19,2%
Kamatna marža	6,1%	6,0%
Bilans uspeha (u milionima RSD)		
Neto kamatni prihodi	2.142,9	1.798,2
Neto nekamatni prihodi	1.093,5	775,0
Troškovi poslovanja	-2.793,4	-2.477,3
Dobitak / gubitak pre troškova ispravki vrednosti	443,0	95,8
Dobitak / gubitak nakon poreza	445,7	260,9
Bilans stanja (u milionima RSD)		
Bilansna suma	44.121,3	34.237,8
Neto plasmani komitentima	28.231,3	19.571,7
Depoziti i druge obaveze prema komitentima	30.473,3	22.738,8
Kapital	7.391,5	5.713,1
Kreditni portfolio i rezervacije (u milionima RSD)		
Visina kreditnog portfolia	38.129,0	28.519,0
Ispravke vrednosti i rezervisanja po MRS	1.557,8	2.189,8
Rezerva za procenjene gubitke	1.840,0	2.818,3
Pokrivenost portfolia MRS ispravkama vrednosti	4,1%	7,7%
Pokrivenost portfolia rezervama za procenjene gubitke	4,8%	9,9%
Ostali pokazatelji		
Broj organizacionih jedinica	31	31
Broj zaposlenih	431	406

Tabela 2: Najznačajniji finansijski i regulatorni pokazatelji (izvor: NLB Banka)

Bilans stanja

Stavka	u 000 rsd			
	Dec-17		Dec-16	
	iznos	iznos	aps	indeks
Aktiva	44.121.316	34.237.829	9.883.487	129
Gotovina i sredstva kod centralne banke	5.854.416	4.443.763	1.410.653	132
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	6.718.238	6.744.344	-26.106	100
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanim	553	0	553	-
Plasmani bankama i drugim finansijskim organizacijama	1.303.754	1.374.211	-70.457	95
Plasmani komitentima	28.231.295	19.571.676	8.659.619	144
Nematerijalna ulaganja	252.845	256.250	-3.405	99
Nekretnine, postrojenja i oprema	611.775	921.261	-309.486	66
Investicione nekretnine	273.444	73.142	200.302	374
Stalna sredstva namenjena prodaji	311.170	305.954	5.216	102
Odložena poreska sredstva	44.231	73.720	-29.489	60
Ostala aktiva	519.595	473.508	46.087	110
Pasiva	44.121.316	34.237.829	9.883.487	129
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanim	12.382	0	12.382	-
Depoziti i uzeti krediti od banaka i drugih finansijskih organizacija	5.333.953	4.716.282	617.671	113
Depoziti i uzeti krediti od komitenata	30.473.287	22.738.803	7.734.484	134
Rezervisanja	536.494	485.050	51.444	111
Tekuće poreske obaveze	499	1.562	-1.063	32
Odložene poreske obaveze	18.799	51.139	-32.340	37
Ostale obaveze	354.429	531.933	-177.504	67
Ukupne obaveze	36.729.843	28.524.769	8.205.074	129
Kapital bez rezultata perioda	6.945.766	5.452.198	1.493.568	127
Rezultat perioda	445.707	260.862	184.845	171
Kapital	7.391.473	5.713.060	1.678.413	129

Tabela 3: Bilans stanja (izvor: NLB Banka)

Bilans uspeha

Stavka	u 000 rsd			
	Dec-17		Dec-16	
	iznos	iznos	aps	indeks
I. Neto poslovni prihodi (1+2)	3.236.376	2.573.132	663.244	126
1. Neto kamatni prihodi	2.142.882	1.798.156	344.726	119
a) Prihodi od kamata	2.366.354	1.999.271	367.083	118
b) Rashodi od kamata	-223.472	-201.115	22.357	111
2. Neto nekamatni prihodi	1.093.494	774.976	318.518	141
a) Neto prihodi od naknada	516.738	498.889	17.849	104
i) Prihodi od naknada	693.169	606.962	86.207	114
ii) Rashodi od naknada	-176.431	-108.073	68.358	163
b) Ostali neto nekamatni prihodi	576.756	276.087	300.669	209
II. Troškovi poslovanja i ostali rashodi	-2.793.418	-2.477.320	316.098	113
1. Troškovi zarada	-957.928	-1.035.163	-77.235	93
2. Opšti i administrativni troškovi i ostali rashodi	-1.679.527	-1.306.590	372.937	129
3. Amortizacija	-155.963	-135.567	20.396	115
III. Rezultat pre troškova ispravki vrednosti i rezervisanja	442.958	95.812	347.146	462
Ispravke vrednosti i rezervisanja	5.711	172.241	166.530	-
IV Rezultat pre poreza	448.669	268.053	180.616	167
Porez i dobitak/gubitak po osnovu odloženih poreza	-2.962	-6.665	-3.703	-
V Rezultat nakon poreza	445.707	261.388	184.319	171
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja	0	-526	-526	-
VI Rezultat perioda	445.707	260.862	184.845	171

Tabela 4: Bilans uspeha (izvor: NLB Banka)

Poslovne aktivnosti banke

Godinu iza nas obeležili su važni poslovni uspesi, u kojoj smo, i pored izazovnog tržišnog okruženja, ostvarili sve definisane ciljeve.

U prethodnoj godini, inicirali smo važne razvojne projekte koji treba da postave čvrste osnove za narednu fazu našeg razvoja u kojoj će tradicionalno bankarsko poslovanje u velikoj meri biti transformisano i zamenjeno potpuno novim oblicima komunikacije i interakcije sa klijentima.

U okruženju u kojem inovacije i konkurenčija ključno opredeljuju uslove poslovanja, nastavićemo da se prilagođavamo promenama kroz stalni rad na unapređenju proizvoda i usluga i povećanju njihove dostupnosti klijentima.

Povećanje zadovoljstva klijenata, razvoj inovativnih proizvoda i usluga, unapređenje procesa sa ciljem jačanje efikasnosti poslovanja i u 2017. godini ostali su strateško opredeljenje NLB Banke.

Poslovanje sa stanovništvom

Trendovi koji su oblikovali finansijsko tržište Srbije tokom protekle godine bili su u velikoj meri pozitivni i doprineli su intenzivnoj konkurentskoj aktivnosti u bankarskom sektoru. Adekvatnim odgovorom na izazove poslovnog okruženja, NLB Banka je ostvarila dinamičan rast bankarske aktive u segmentu stanovništva u iznosu od 29,2 miliona EUR, odnosno 45% na međugodišnjem nivou, dostigavši nivo neto kredita od 93,2 miliona EUR.

Kroz kontinuiranu težnju da svojim klijentima pruži najkvalitetniju uslugu i opravda ukazano poverenje, NLB

Banka je 2017. godine ostvarila rekordnu produkciju gotovinskih kredita sa ukupnim plasmanima koji su premašili 60 miliona evra, što je za 43% više nego u prethodnoj godini. Dinamična poslovna aktivnost doprinela je i uvećanju tržišnog učešća sa 1,93% na 2,46% u oblasti gotovinskog kreditiranja stanovništva.

**NLB na podijumu
Zaigrajte sa nama!**

NLB Banka

Kao posledica trenda snižavanja troškova finansiranja, nastavljen je pad kamatnih stopa na depozite fizičkih lica. I pored izuzetno niskih kamatnih stopa na tržištu, banka je uvećala depozitni potencijal u 2017. godini za 32 miliona evra, odnosno za 28% u odnosu na prethodnu godinu.

Kao i prethodnih godina, u 2017. nastavljena je migracija klijenata u transakcionom delu na kanale, a mobilno bankarstvo je nastavilo da beleži najsnažniji rast.

Pored toga, u 2017. godini banka je omogućila i unapredila prodaju gotovinskih kredita putem online aplikacije na web sajtu NLB Banke. Na ovaj način, proces podnošenja kredita je značajno olakšan za klijenta, a za realizaciju kredita dovoljan je samo jedan odlazak u banku.

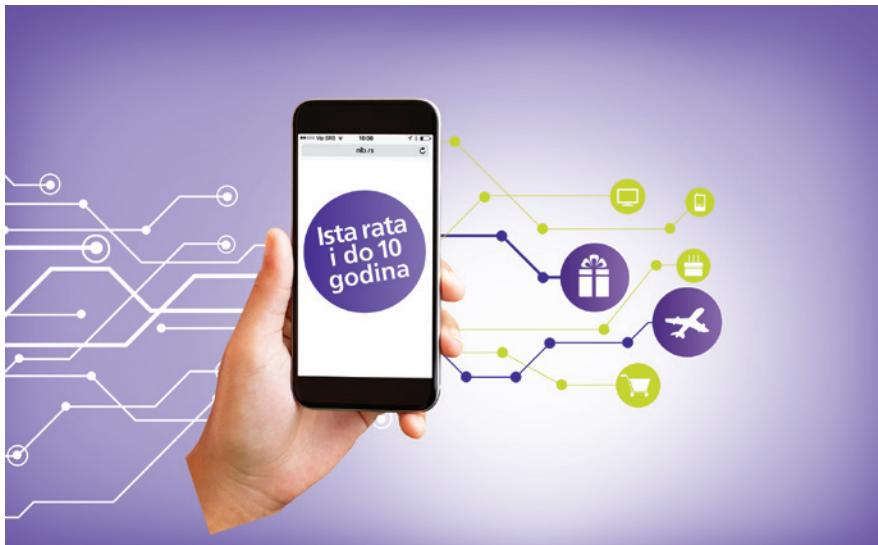
U 2017. godini, oformljena je i mreža agenata promotera u cilju povećanja pokrivenosti tržišta i kako bi NLB Banka bila bliža svojim i novim klijentima.

Tokom godine, ključni akcenat stavljen je na poboljšanje korisničkog iskustva i optimizaciju rada poslovne mreže uz praćenje vodećih svetskih trendova. Uvedena je nova usluga 3D Secured za korisnike Visa platnih kartica koje imaju funkcionalnost plaćanja na internetu koja donosi dodatnu sigurnost pri plaćanju. Unapređen je rad Kontakt Centra NLB

Banke uz uvođenje mogućnosti chat funkcije. Takođe, u cilju unapređenja ambijenta za klijente i poboljšanja radnih uslova za zaposlene nekoliko ekspozitura je preseljeno i renovirano. Na kraju 2017. godine poslovnu mrežu NLB Banke čini 31 ekspozitura i 67 bankomata širom Srbije.

Poslovanje sa pravnim licima

Poslovna klima u toku 2017. godine bila je povoljnija nego prethodnih godina, a u prilog tome govori i činjenica da je domaća ekonomija ostvarila solidan rast, da postoji pozitivan trend kad je u pitanju interesovanje stranih investitora, kao i da su značajno povećane izvozne aktivnosti domaćih preduzeća. Bankarski sektor se u prethodnoj godini i dalje borio sa rešavanjem pitanja loših plasmana, kreditna aktivnost je bila u blagom porastu u odnosu na godinu ranije, dok su kamatne stope snižene na istorijski minimum, što

je omogućilo privrednim subjektima da do dodatnih izvora finansiranja dođu po izuzetno povoljnim komercijalnim uslovima. Međutim, kvalitetna potražnja za kreditima u 2017. godini bila je daleko ispod ponude raspoloživih sredstava.

I pored takvih uslova poslovanja, NLB Banka beleži značajniji rast kreditne aktivnosti u segmentu malih i srednjih preduzeća (rast produkcije novih kredita za 37% u odnosu na prethodnu godinu) i nastavlja pozitivan trend iz prethodne godine (povećanje portofolia za čak 26%), uprkos činjenici da investiciona tražnja i dalje uglavnom izostaje i da još uvek nema značajnog kreditnog rasta na tržištu.

NLB Banka posebnu pažnju posvećuje malim i mikro preduzećima i preduzetnicima, segmentima koji u svim razvijenim ekonomijama čine najveći deo privrednih subjekata, najveći generator ekonomskog rasta i povećanja broja radnih mesta. Najveće interesovanje u ovom segmentu za sada i dalje vlada kada su u pitanju krediti za održavanje tekućeg poslovanja i likvidnosti, ali Banka raspolaže svim neophodnim kapacitetima da podrži i investicione projekte ovih klijenata.

Značajna konkurentska prednost NLB Banke je strateško opredeljenje njene matične grupacije ka poslovanju u Srbiji, što je realnost za regionalnu grupaciju kakva je NLB Grupa. Saradnja sa matičnom i sestrinskim bankama je u 2017. godini značajno povećana i od velikog je značaja za sve klijente banke koji

su poslovno ili privatno povezani sa bivšim jugoslovenskim republikama. Zahvaljujući strukturi i povezanosti članica NLB Grupe, NLB Banka Beograd ima mogućnost da klijentima pruži brzu i efikasnu podršku u ličnim i poslovnim planovima koji se odnose na region jugoistočne Evrope.

Poslovanje sa poljoprivredom

NNLB Banka je u 2017. godini nastavila sa podrškom poljoprivrednicima i razvojem agro segmenta kao strateški bitnim delom poslovanja banke. Ova privredna grana je za Srbiju izuzetno važna kao generator srpske ekonomije u kojoj leži veliki razvojni potencijal. Široka lepeza proizvoda i usluga koje banka nudi svojim klijentima, razumevanje specifičnosti poljoprivredne proizvodnje je dovela do prepoznatljivosti NLB Banke na tržištu. Pored standardne ponude banke, podržan je i program subvencija Ministarstva poljoprivrede u kojima su klijenti banke uspeli da dođu do novčanih sredstava po veoma povoljnim kamatnim stopama, dok su sa lokalnim samoupravama i korporativnim klijentima realizovani povoljni plasmani za nabavku obrtnih i osnovnih sredstava po osnovu subvencionisanja kamate i zajedničkog učešća u finansiranju.

U delu poslovanja sa registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima (RPG), NLB Banka je u 2017. godini ostvarila rast nove producije plasmana od 79% i povećala tržišno učešće na 10,29%, za čak 4,7 p.p. u odnosu na kraj prethodne godine. Ovaj

rast predstavlja rast 6 puta veći od rasta bankarskog sektora u ovom segmentu.

Zbog specifičnosti potreba agro klijenata, specifičnosti proizvodnje, sezonalnih prihoda i priliva, svi proizvodi banke su usklađeni sa potrebama klijenata i sezonalnim karakterom proizvodnje. Podrška agro biznisu podrazumeva podršku malm i velikim poljoprivrednicima na celoj teritoriji Srbije. Da bi na pravu način i u pravo vreme poljoprivrednici dobili podršku, banka je prepoznala potrebe tržišta i u skladu sa planovima razvoja povećala broj agro savetnika koji su svakodnevno na polju gde su i klijenti banke, kao i podele u okviru agro segmenta na mikro agro i velike agro klijente.

Fokus u 2017. godini je bio na kvalitetu portofolia, usluge, saradnje, podrške svakom pojedinačnom klijentu.

Banka je bila na svim značajnim manifestacijama na kojima se poljoprivrednici okupljaju, od onih velikih, kao što je Sajam poljoprivrede u Novom Sadu, do lokalnih događaja koji okupljaju manji broj poljoprivrednika iz određene regije. Pored toga, Banka je kreirala novi koncept rada sa agro segmentom, „NLB na polju“ koji znači da je banka uvek тамо где se nalaze i njeni klijenti, da im izlazi u susret тамо где им је најпотребнија.

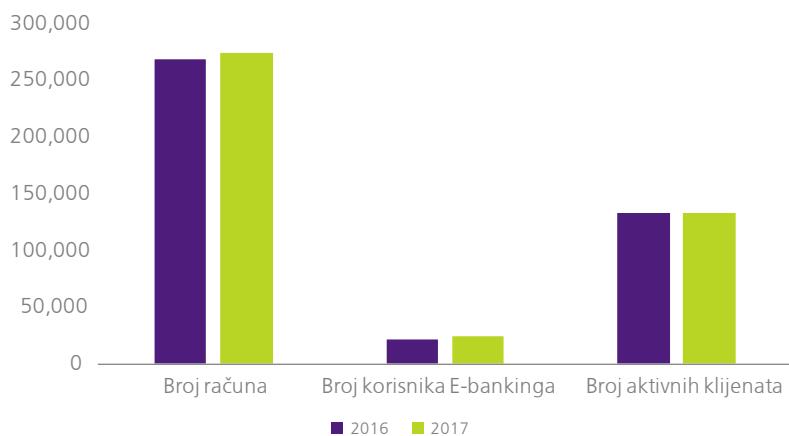

NLB Na polju

**Krediti za
poljoprivrednike**

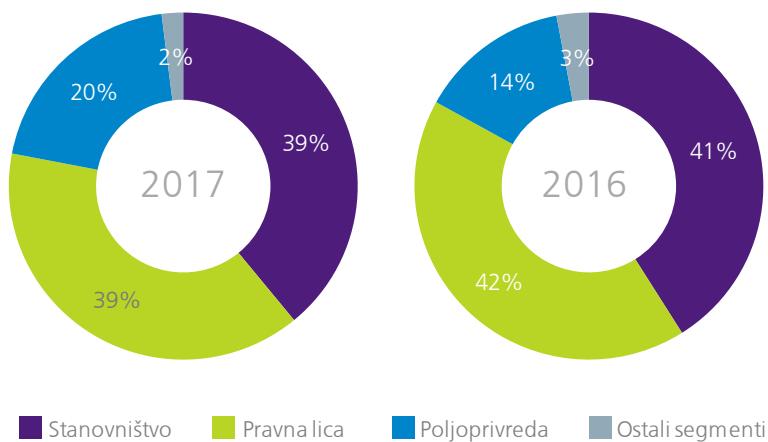
Krediti
za prave
domaćine

Statistika poslovanja sa klijentima

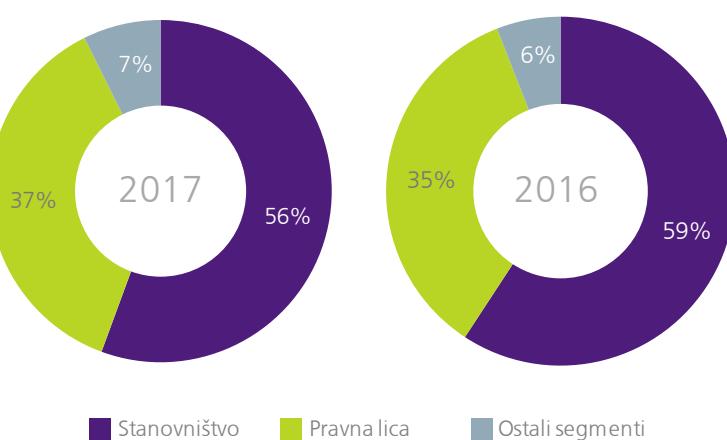
Grafikon 3: Statistika poslovanja (izvor: NLB Banka)

Značajna produkcija novih kredita doprinela je rastu svih statističkih pokazatelja.

Grafikon 4: Struktura PL portfolia banke – NET (izvor: NLB Banka)

Banka u 2017. godini beleži porast depozita klijenata.

Grafikon 5: Struktura klijentskih depozita (izvor: NLB Banka)

Treasury i ALM

Tokom 2017. godine banka je održavala optimalan nivo dinarske i devizne likvidnosti.

Kurs se u 2017. godini kretao od 124,01 dinara za evro u prvoj polovini godine, do 118,29 na kraju 2017. godine. Ukupan promet na međubankarskom tržištu povećan je sa 11,71 milijardi evra u 2016. godini na 13,33 milijardi evra u 2017. godini.

NBS je u toku 2017. godine intervenisala sa 1,985 milijardi evra (od čega se 1.355 miliona evra odnosi na kupovinu, a 630 miliona evra na prodaju deviza), što je za 185 miliona evra više u odnosu na ukupnu intervenciju tokom 2016. godine.

Služba za trezor i ALM se na finansijskom tržištu pozicionirala u punom kapacitetu u 2017. godini i ojačala svoju poziciju u svim segmentima. Prema zvaničnim podacima Narodne banke Srbije za 2017. godinu

NLB Banka a.d. Beograd je rangirana na desetom mestu u pružanju usluga kupovine i prodaje deviza bankama sa tržišnim udelom od 3%. Takođe, NLB Banka beleži povećanje od 15% sa rezidentima i 78% sa nerezidentima na poslovima kupovine i prodaje deviza u odnosu na prethodnu godinu. Rezultat ostvaren u okviru ove službe čini bitan deo rezultata na nivou banke. Tokom 2017. godine banka je aktivno radila na uspostavljanju i razvijanju hedžing proizvoda za potrebe klijenata čiji plasman očekuje u 2018. godini. Cilj ovih proizvoda jeste, u prvoj liniji, ponuditi klijentima mogućnost zaštite od fluktuacije kursa.

Banka je u 2017. godini pokrenula program podrške za velika preduzeća i preduzeća srednje veličine. Banka je težila da svojim inovativnim pristupom isprati konkurenčiju i da postane deo grupe banaka koje su lideri u osmišljavanju i plasiranju ovih proizvoda.

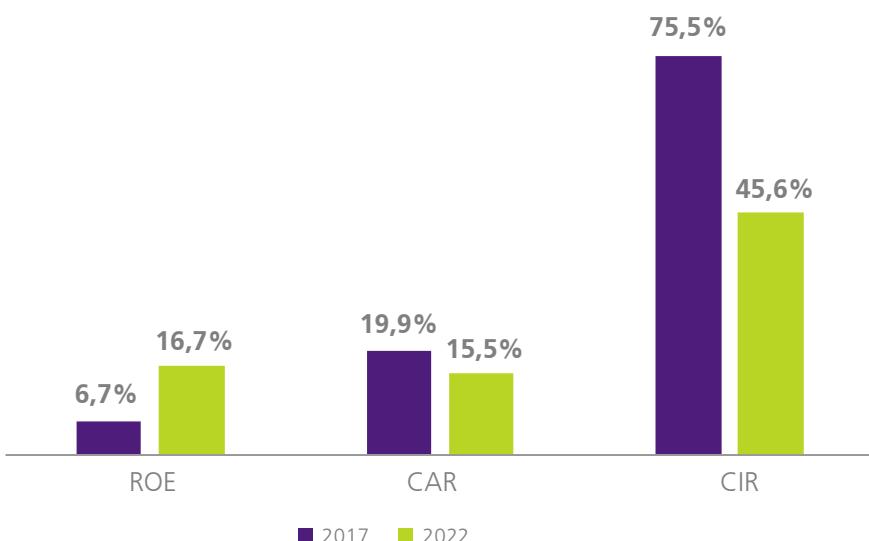
Strategija planiranog poslovanja banke

NLB Banka Beograd je u prethodnom periodu prošla kroz sveobuhvatan proces reorganizacije fokusirajući se na jačanje kapitalne osnove, rizične pozicije banke, smanjenje operativnih troškova i poboljšanje poslovnih procesa, stvarajući tako strukturne promene neophodne za postizanje ciljanog nivoa rasta i profitabilnosti u periodu od 2017. – 2021.

U narednom periodu, strategija banke biće fokusirana na poslovni rast, najpre na rast kreditne aktivnosti kao ključnog generatora prihoda, pretežno u radu sa klijentima koji pripadaju ciljanim segmentima tržišta (fizička lica, poljoprivreda, kao i segment malih preduzeća).

Ključne strateške smernice za period 2018. do 2022. godine su:

- **Nastavak rasta kreditnog i depozitnog portfolia,**
- **Povećanje operativne efikasnosti kroz stroge kontrole i optimizaciju procesa,**
- **Unapređenje kreditne produkcije u svim segmentima, uz korišćenje svih raspoloživih prodajnih kanala**
- **Dalje smanjenje NPL-a,**
- **HR razvoj – stvaranje zdrave organizacione kulture, sa dobro obučenim zaposlenima koji su sposobni da dostignu postavljene ciljeve i stalno povećavaju svoja znanja.**

Grafikon 6: Pokazatelji poslovanja 2016 – 2021 (izvor: NLB Banka)

Imajući u vidu gore navedene smernice kao i makroekonomski očekivanja u planskom periodu, pripremljen je poslovni plan za period 2018. – 2022. godine. Finansijske projekcije su zasnovane na ključnim pretpostavkama o trendovima na domaćem bankarskom tržištu i poslovnom planu banke, i izračunate su i validirane kroz operativni i finansijski planski model.

Poslovni plan za period 2018. – 2022. prepostavlja zadržavanje operativnih troškova na približno istom nivou kao u

2017. godini, uz istovremeni organski rast bilansne sume i kreditnog portfolia do nivoa održivog na duži rok.

U planskom periodu pretpostavljano je da se sve manje prihoda generiše iz NPL-a, pri čemu „core“ bankarski posao postaje dominantan profitni generator koji doprinosi rastućoj profitabilnosti. Na bazi organskog rasta, banka ima za cilj povećanje tržišnog udela u svim relevantnim segmentima poslovanja.

Upravljanje rizicima

Politike upravljanja rizicima u Banci imaju za cilj da se putem poštovanja i primene principa i procedura za upravljanje rizicima obezbedi da se rizici kojima je banka izložena u svom poslovanju minimiziraju, da svi aspekti poslovanja banke budu stabilni i što je moguće manje osetljivi na negativne interne i eksterne faktore, kao i da rizični profil banke u svakom trenutku bude takav da zadovoljava zahteve opreznog bankarskog poslovanja.

Pristup u upravljanju pojedinačnim rizicima banke određen je pozitivnom regulativom Republike Srbije i internim aktima banke. Ciljni nivo adekvatnosti kapitala zasniva se na principu da pokazatelj adekvatnosti kapitala banke treba da bude u skladu sa obimom, vrstom i složenošću poslova koje banka obavlja i da, pored rizika sadržanih u propisima NBS, obezbedi zonu odstupanja (buffer) za druge rizike iz poslovanja banke i njenog okruženja kojima je banka izložena. Upravljanje rizicima podrazumeva identifikovanje rizika, merenje/procenu rizika, preduzimanje mera za ublažavanje rizika i praćenje rizika.

Najznačajniji poslovni rizici kojima je banka izložena jesu kreditni rizik i tržišni rizik (rizik od promene kamatnih stopa, rizik likvidnosti i rizik od promene kurseva valuta).

Upravljanje rizicima banka ostvaruje preko Sektora za upravljanje rizicima, na osnovu internih politika i procedura za identifikovanje, merenje, procenu i upravljanje rizicima. Banka koristi finansijske instrumente u obliku derivata kao sredstvo upravljanja deviznim i kamatnim rizikom koji proističu iz njenih poslovnih aktivnosti.

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema banci.

Primarna izloženost banke kreditnom riziku nastaje putem kredita i plasmana. Banka odobrava kredite u saglasnosti sa poslovnom politikom, usaglašavajući rokove dospeća odobrenih kredita i politiku kamatnih stopa sa namenom kredita i kreditnom sposobnošću svojih dužnika.

Banka je dužna da kreditni rizik identificuje, meri i procenjuje prema kreditnoj sposobnosti dužnika i njegovoj urednosti u izvršavanju obaveza prema banci, kao i prema kvalitetu instrumenata obezbeđenja potraživanja banke.

Banka kontinuirano prati kreditni rizik putem standardizovanih pristupa kao što su: sagledavanje boniteta klijenata, analiza profitabilnosti posla i stope prinosa na plasirana sredstva, diverzifikovanje kreditnog portfolija, kao i unapređenjem mehanizma odobrenja i naplate potraživanja.

Banka u skladu sa MSFI 7 obelodanjuje:

- Iznos maksimalne izloženosti kreditnom riziku bez uzimanja u obzir primljenih kolaterala (bruto iznos plasmana umanjen za ispravku vrednosti)
- Opis kolateralala koji su u posedu banke (procena hipotečka od strane ovlašćenog procenitelja i sl.)
- Informacija o kreditnom kvalitetu nedospelih i neobezvredenih potraživanja
- Sadašnju vrednost finansijskih sredstava koja bi se smatrala dospelim ili umanjenim da nije došlo do reprograma.

U slučaju kada dođe do smanjenja vrednosti plasmana, banka evidentira ispravku vrednosti (za pojedinačne i grupne ispravke vrednosti).

Banka za svaku grupu finansijskih instrumenata obelodanjuje sledeće:

- Za dospela, a neispravljena potraživanja: analiza ročnosti do tri meseca, do šest meseci, do godinu i preko godinu dana
- Za individualno ispravljena potraživanja: analiza strukture i obelodanjivanje faktora koji su korišćeni prilikom odlučivanja o postojanju sumnjivosti
- Fer vrednost kolateralala

Devizni rizik

Devizni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled promene deviznog kursa, a banka mu je izložena po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja.

Pod deviznom imovinom i deviznim obavezama, podrazumevaju se, pored imovine i obaveza iskazanih u stranoj valuti – i imovina i obaveze iskazani u dinarima i indeksirani deviznom klauzulom, pri čemu se pod deviznom klauzulom podrazumeva odredba u ugovoru kojom se ugovoren iznos u dinarima vezuje za vrednost neke druge valute.

Dinarska protivvrednost imovine i obaveza iskazanih u stranoj valuti utvrđuje se prema zvaničnom srednjem kursu dinara na dan obračuna devizne pozicije banke.

Osnova za utvrđivanje izloženosti deviznom riziku su otvorene devizne pozicije u pojedinačnim valutama.

Otvorena devizna pozicija predstavlja razliku aktive i pasive nominirane u istoj stranoj valuti, odnosno u zlatu i drugim plemenitim metalima.

Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, definisano je da je maksimalna vrednost pokazatelja deviznog rizika 20% kapitala banke.

Banka je u cilju aktivnog upravljanja deviznim rizikom uspostavila 2 sistema limita otvorenih deviznih pozicija. Prvi nivo limita je zakonski propisan limit pokazatelja

deviznog rizika od 20% kapitala banke (iz obrasca KAP), drugi nivo jesu limiti po svim valutama za otvorenu dugu, odnosno kratku deviznu poziciju izračunatu primenom tzv. neto principa. Banka je definisala Politiku upravljanja deviznim rizikom kojom su precizno definisani postupci vezani za merenje, praćenje i upravljanje deviznim rizikom, kao i ovlašćenja i odgovornosti u ovom procesu i to tako da se izbegava sukob interesa.

Naredna tabela prikazuje pokazatelj devizne pozicije banke:

	31.12.2017.	31.12.2016.
Kraj godine	1,04%	3,39%
Maksimalni	13,87%	14,35%
Minimalni	0,08%	0,18%
Prosečni pokazatelj	4,19%	3,56%

Rizik kamatne stope

Kamatni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promena kamatnih stopa.

Banka prati, meri i upravlja različitim oblicima kamatnog rizika:

- Rizikom vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (repricing risk),
- Rizikom krive prinosa (yield curve risk), kojem je izložena usled promene oblika krive prinosa,
- Baznim rizikom (basis risk), kome je izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa različitim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena,
- Rizikom opcija (optionality risk), kome je izložena zbog ugovornih odredaba u vezi s kamatno osetljivim pozicijama (krediti s mogućnošću prevremene otplate, depoziti s mogućnošću prevremenog povlačenja i dr.).

U cilju efikasnijeg upravljanja izloženosti kamatnom riziku banka je uspostavila sistem limita po različitim valutama i vremenskim intervalima, a u skladu sa dospećem, odnosno vremenom ponovnog određivanja cena. Banka mesečno procenjuje negativne efekte promene

kamatnih stopa na finansijski rezultat banke (bilans uspeha), kao i na ekonomsku vrednost banke.

Banka je definisala Politiku upravljanja kamatnim rizikom kojom su precizno definisani postupci vezano za merenje, praćenje i upravljanje kamatnim rizikom, kao i ovlašćenja i odgovornosti u ovom procesu i to tako da se izbegava sukob interesa.

Nekamatonosne stavke u aktivi obuhvataju iznos preko obračunate dinarske obavezne rezerve, deviznu obaveznu rezervu, gotovinu, stanja na računima kod banaka kod kojih se ne dobija kamata za prekonočna oročenja, potraživanja po osnovu kamata, naknada, provizija, date kredite i depozite na koje se ne obračunava kamata i kredite date klijentima koji su u bonitetnim kategorijama „D“ i „E“, akcije i ostale vidove učešća u kapitalu, nematerijalna ulaganja, osnovna sredstva i investicione nekretnine, stalna sredstva namenjena prodaji, odložena poreska sredstva, ostala sredstva i gubitak iznad iznosa kapitala. Nekamatonosne stavke u pasivi su obaveze po osnovu kamata, naknada, rezervisanja, obaveze za poreze, obaveze iz dobitka, odložene poreske obaveze, ostale obaveze na koje se ne obračunava kamata i kapital.

Tržišni rizik

Upravljanje kamatnim rizikom i deviznim rizikom je dopunjeno praćenjem osetljivosti bilansa uspeha banke u odnosu na različita scenarija promene kamatnih stopa i kurseva valuta. Osetljivost bilansa uspeha je efekat pretpostavljenih promena u kamatnim stopama i deviznim kursevima na neto prihode banke u toku jedne godine.

Analiza osetljivosti bilansa uspeha na promene u kamatnim stopama i deviznim

kursevima u zavisnosti od otvorenih kamatno i devizno osetljivih pozicija je prikazana u tabeli 5.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospele obaveze i to zbog:

- Povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava) ili
- Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Banka upravlja rizikom likvidnosti putem konstantnog praćenja ročne usklađenosti/neusklađenosti potraživanja i obaveza i analizom očekivanih novčanih tokova, kako bi se obezbedilo da banka u svakom momentu može da ispuni svoje obaveze.

Rizik likvidnosti i upravljanje sredstvima

Kako bi se ograničio ovaj rizik, Sektor za upravljanje rizicima je definisao Politiku upravljanja likvidnošću, a Sektor za trezor i ALM Proceduru za upravljanje likvidnošću. Rukovodstvo je osim primarnih depozita obezbedilo različite izvore finansiranja i upravlja sredstvima uzimajući u obzir svoje obaveze, kao i time što sagledava buduće tokove gotovine i likvidnosti na dnevnom nivou.

Ova analiza uzima u obzir i procenu očekivanih tokova gotovine i raspoloživost visoko kvalitetnih kolateralata koji se mogu koristiti kao obezbeđenje za pribavljanje dodatne likvidnosti.

Osetljivost na promenu kamatnih stopa	Osetljivost bilansa uspeha	
	2017	2016
Povećanje u procentnim poenima		
+ 1 procentni poen	31.758	31.024
+ 2 procentna poena	63.516	62.048
Promena kurseva valuta		
25% povećanje kursa	(13.796)	(33.512)

Tabela 5: Analiza osetljivosti bilansa, 000 RSD (izvor: NLB Banka)

Banka je izložena dnevnim zahtevima za povlačenje sredstava od strane komitenata, koji utiču na raspoloživa novčana sredstava iz tekućih računa, depozita, povlačenja kredita. Kratkoročna neusklađenost odliva i priliva rešava se korišćenjem kratkoročnih instrumenata na međubankarskom tržištu, kao i instrumenata Narodne banke Srbije, dok se problem dugoročne neusklađenosti prevaziđa adekvatnim upravljanjem aktivom i pasivom, uzimajući u obzir i potrebe klijenata.

Usaglašenost i kontrolisana neusaglašenost dospeća i kamatnih stopa aktive i obaveza su fundamentalne za rukovodstvo banke. Nije uobičajeno za banke da se ikada u potpunosti usaglase plasmani i izvori, obzirom da se poslovne transakcije različitog tipa vrše na neodređen period. Neusaglašena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali u isto vreme povećava i rizik od gubitka.

Dospeće sredstava i obaveza i mogućnost zamene, po prihvatljivim troškovima, kamatonosne obaveze po dospeću, predstavljaju važan faktor u proceni likvidnosti banke i njenoj izloženosti promenama kamatnih stopa i deviznog podbilansa.

Upravljanje rizikom likvidnosti banka ostvaruje kroz redovna praćenja dinamike dospeća depozita i plasmana. Upravljanje likvidnošću u domaćoj valutu se razlikuje od upravljanja likvidnošću u stranim valutama. Rukovodstvo veruje da raznovrsnost depozita po broju i vrsti deponenata, kao i prethodno iskustvo banke, pružaju dobar razlog da se veruje da depoziti predstavljaju dugoročan i stabilan izvor finansiranja banke.

Nivo likvidnosti banke iskazuje se pokazateljem njene likvidnosti, kao i užim pokazateljem likvidnosti banke. Pokazatelj likvidnosti banke predstavlja odnos zbiru likvidnih potraživanja prvog i drugog reda, s jedne strane, i zbiru obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane. Uži pokazatelj likvidnosti banke predstavlja odnos likvidnih potraživanja prvog reda, s jedne strane, i zbiru obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza

sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane banka je dužna da nivo likvidnosti održava tako da:

1) pokazatelj likvidnosti:

- iznosi najmanje 1,0 – kad je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu,
- ne bude manji od 0,9 duže od tri uzastopna radna dana,
- iznosi najmanje 0,8 kad je obračunat za jedan radni dan;

neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja.

Politiku upravljanja operativnim rizikom kojom su precizno definisani postupci vezano za merenje, upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja.

Operativni rizik uključuje i pravni rizik.

U banci je formirana Komisija za

	31.12.2017.		31.12.2016.	
	Širi pokazatelj	Uži pokazatelj	Širi pokazatelj	Uži pokazatelj
Kraj godine	1,62	1,40	1,26	0,95
Maksimalni	2,06	1,80	2,18	1,81
Minimalni	1,27	0,97	1,22	0,92
Prosečni pokazatelj	1,58	1,35	1,59	1,28

Tabela 6: Kretanje pokazatelja likvidnosti (izvor: NLB Banka)

2) uži pokazatelj likvidnosti:

- iznosi najmanje 0,7 – kad je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu,
- ne bude manji od 0,6 duže od tri uzastopna radna dana,
- iznosi najmanje 0,5 kad je obračunat za jedan radni dan.

Kritično nizak nivo likvidnosti banke predstavlja nivo likvidnosti čiji je pokazatelj, odnosno uži pokazatelj niži od jednog od limita utvrđenog u stavu 1. ove tačke.

Prikaz kretanja pokazatelja likvidnosti je dat u tabeli 6.

Pokazatelj dnevne likvidnosti i uži pokazatelj dnevne likvidnosti u toku 2017. godine kretali su se u okvirima zakonski propisanih limita.

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke, usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih,

operativne rizike kao savetodavno telo.

Vezano za upravljanje operativnim rizikom, u banci se paralelno sprovode aktivnosti evidentiranja događaja po osnovu operativnih rizika, sa jedne strane, i identifikacije i ocene operativnih rizika, sa druge strane. Cilj ove aktivnosti je smanjenje izloženosti banke operativnom riziku, kroz podizanje svesti zaposlenih o potrebi aktivnog učešća u procesu upravljanja operativnim rizikom, pojačavanju kontrolnih aktivnosti i slično.

Banka je definisala praćenje i upravljanje operativnim rizikom, kao i ovlašćenja i odgovornosti u ovom procesu i to tako da se izbegava sukob interesa.

Banka je u cilju efikasnijeg upravljanja operativnim rizicima usvojila Planove kontinuiteta poslovanja, zajedno sa pripadajućim dokumentima.

Banka u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, izračunava kapitalni zahtev za operativni rizik primenom pristupa osnovnog indikatora.

Upravljanje kapitalom

Proces upravljanja kapitalom jedan je od najvažnijih procesa u savremenim bankama. U poslednjih deset godina bankarski sektor se suočava sa intenzivnim razvojem regulative u ovoj oblasti što je rezultiralo povećanjem složenosti procesa upravljanja kapitalom. Poslednje izmene u oblasti upravljanja kapitalom desile su se tokom 2017. godine kada je počela sa primenom regulativa kojom se implementiraju Basel III standardi u bankarski sektor Republike Srbije. Osnovni ciljevi usvajanja novih propisa su povećanje otpornosti bankarskog sektora kroz povećanje kvaliteta kapitala i uvođenje zaštitnih slojeva kapitala.

Upravljanje kapitalom u NLB Banci definisano je kroz Strategiju upravljanja kapitalom NLB Banke ad Beograd i Politiku upravljanja kapitalom NLB Banke ad Beograd.

Adekvatnost kapitala je jedan od instrumenata nadzora kojima regulator ograničava rizičnost poslovanja banaka i time štiti interes deponenata. Banka uvek mora da raspolaže dovoljnim obimom kapitala imajući u vidu obim i rizičnost svog poslovanja. U tom smislu, ključni ciljevi upravljanja kapitalom su:

- Obezbeđenje i održavanje dovoljnog nivoa kapitala (odgovarajućeg kvaliteta):
 - › Da pokrije sve regulatorne zahteve
 - › Da pokrije sve rizike preuzete u poslovanju banke
 - › Da omogući sprovođenje strateških ciljeva banke
- Postizanje optimalne stope prinosa

Adekvatnost kapitala, kao i korišćenje kapitala banke se prati mesečno od strane rukovodstva banke.

Narodna banka Srbije je definisala sledeće limite za kapital:

- Minimalni novčani iznos kapitala od EUR 10 miliona
- Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala ne niži od 4,5%
- Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala ne niži od 6%
- Pokazatelj adekvatnosti kapitala ne niži od 8%.

Pored održavanja gore navedenih pokazatelia adekvatnosti kapitala, banka je dužna da održava pokazatelje adekvatnosti kapitala uvećane na način koji joj omogućava pokriće zahteva za zaštitnim slojevima kapitala u skladu sa zakonskom regulativom. NBS je propisala sledeće zaštitne slojeve kapitala:

- Zaštitni sloj za očuvanje kapitala (2,5% od ukupne rizične aktive banke)
- Kontraklični zaštitni sloj kapitala (propisuje NBS svakog kvartala kao procenat od rizične aktive)
- Zaštitni sloj kapitala za sistemski značajnu banku (NBS definiše spisak sistemski značajnih banaka)
- Zaštitni sloj kapitala za struktturni sistemski rizik (3% ukupnih deviznih i devizno indeksiranih plasmana banke odobrenih privredi i stanovništву u Republici Srbiji).

Kapital NLB Banke ad Beograd se u celini sastoji od elemenata osnovnog akcijskog kapitala, i čine ga uplaćeni akcijski kapital po osnovu izdatih običnih akcija, emisiona premija, neraspoređena dobit iz ranijih

godina, revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobici/gubici.

Odbitne stavke osnovnog akcijskog kapitala su nematerijalna ulaganja umanjena za povezane odložene poreske obaveze i iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama banke koji se odbija od osnovnog akcijskog kapitala.

U skladu sa zakonskom regulativom, NLB Banka ad Beograd izračunava kapitalne zahteve za sledeće rizike:

- Kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane, rizik smanjenja vrednosti kupljenih potraživanja i rizik izmirenja/ isporuke – primenom standardizovanog pristupa
- Tržišni rizik
- Operativni rizik – primenom pristupa osnovnog indikatora
- Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti
- Rizik prekoračenja limita izloženosti iz knjige trgovanja

NLB Banka ad Beograd je krajem 2017. godine iskazala pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou od 19,94%. Tokom godine kapitalska adekvatnost je porasla za 0,77 p.p.

Značajna kreditna aktivnost u izveštajnom periodu rezultirala je rastom rizične aktive po osnovu kreditnog rizika od RSD 5.870 miliona. Rizična aktiva po osnovu operativnih rizika je uvećana u odnosu na prošlu godinu za RSD 1.890 miliona. Na kraju 2017. godine, banka nije iskazala kapitalni zahtev za devizni rizik s obzirom da je otvorena devizna pozicija bila manja od 2% kapitala.

U izveštajnom periodu, regulatorni kapital banke je povećan za RSD 1.690 miliona na što je najveći uticaj imala dokapitalizacija sprovedena u prvoj polovini godine u iznosu od RSD 1.228 miliona kao i smanjenje potrebne rezerve za RSD 190 miliona. Na pad potrebne rezerve uticala je naplata bilansnog NPL-a. Takođe, nakon odluke Skupštine banke izvršena je raspodela neraspoređene dobiti u osnovni kapital u iznosu od RSD 292 miliona.

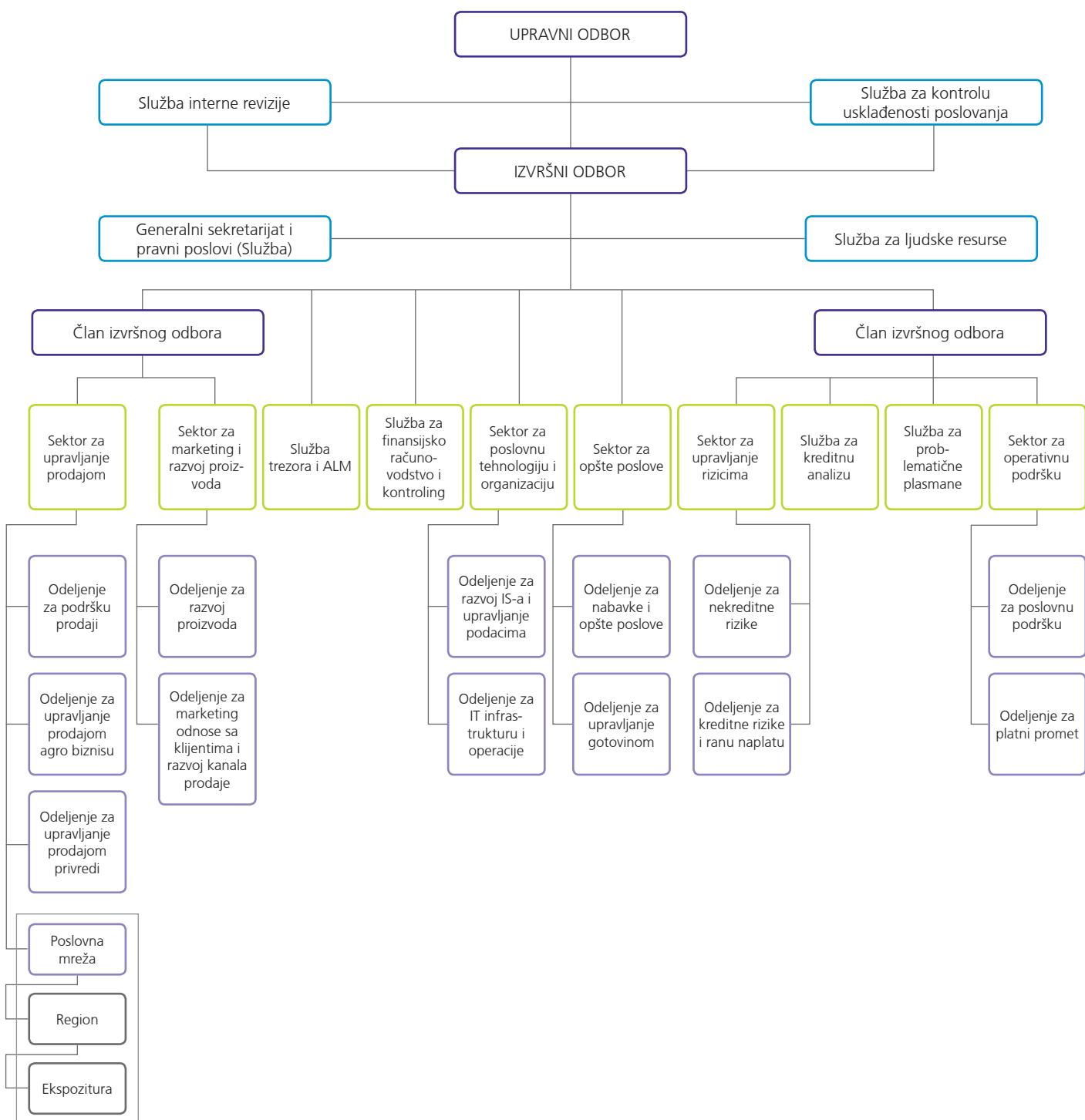
Događaji nakon dana bilansa

Dana 1.1.2018. godine Banka je počela sa primenom MSFI 9.

Osim gore pomenutog, nisu postojali značajni događaji nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje Banke za 2017. godinu.

Organizaciona struktura banke

Organizaciona šema banke na dan 31.12.2017. prikazana je sledećim dijagramom:

Ljudski resursi

Zaposleni, predstavljaju stub na koji se naslanjaju sve poslovne aktivnosti NLB Banke, najvažniji su resurs NLB Banke. Tim NLB Banke čini posvećen tim profesionalaca koji dele istu viziju i koji su spremni da u svakom trenutku ulože svoj maksimum kako bi klijentima obezbedili ne samo finansijske usluge, već i da nastupe kao savetnici koji doprinose uspešnom vođenju finansijskih klijenata. Takav pristup zahteva kompetentnost i veliko angažovanje svih članova tima, a sa druge strane i ulaganje u profesionalni razvoj i podsticajno radno okruženje. Praktično i teorijsko usavršavanje zaposlenih izuzetno je značajno za aktivnosti NLB Banke, kao i interna komunikacija kojoj se posvećuje posebna pažnja. Posebnu pažnju posvetili smo uklapanju novozaposlenih u radno okruženje i podršci koja je neophodna na početku angažovanja u svakom sistemu. Ponosni smo na kolege koje su aktivno učestvovale u procesu „Onboardinga“ novozaposlenih.

NLB Banka je 2017. godinu završila sa timom od 431 zaposlenih, od kojih čak 76 odsto poseduje univerzitetsku diplomu.

U 2017. godini, intenzivno se ulagalo u usavršavanje ekspertskega znanja zaposlenih kroz stručne eksterne i interne obuke, unapređivanje kompetencija i učešće na edukativnim manifestacijama. Ulaganje u liderske veštine i unapređivanje menadžerskih kompetencija je u 2017. rezultiralo minimalnom fluktuacijom (2% u 2017. godini) i povećanjem angažovanja zaposlenih u prethodnom periodu (42% po zvaničnim podacima). Individualni pristup svakom članu tima omogućio je da se identifikuju razvojne potrebe svakog zaposlenog i, kroz sistem ocenjivanja, isprati njihov učinak.

Najvažnije vrednosti organizacione kulture NLB Banke su inovativnost, prilagodljivost, efikasnost i agilnost i od velikog je značaja što zaposleni neguju takav pristup.

Zaposleni, uvećavajući lične potencijale, maksimizuju uspeh čitave NLB Banke jer je uspeh kompanije moguć samo kao zbir pojedinačnih uspeha, a objedinjeni potencijali ključ su uspeha NLB Banke. Posebnu pažnju, NLB Banka posvećuje internoj komunikaciji i nematerijalnoj motivaciji kroz niz događaja za zaposlene koji su organizovani u 2017. godini.

Interna komunikacija omogućava svakom zaposlenom da upozna sve aktivnosti banke, bez obzira na to da li se one tiču njegovog posla. Samo zaposleni koji poznaju kompaniju u kojoj rade, informisani o izazovima sa kojima se ona suočava i njenim planovima, mogu na pravi način da odgovore na zahteve koje kompanija pred njih postavlja i da prepozna svoju ulogu u kompaniji.

NLB Banka poštuje vrednost i dostojanstvo svakog zaposlenog, zato nastoji da ih podstiče ali i zaštiti. Zabranjuje svaki oblik diskriminacije i pruža jednake mogućnosti za sve. NLB Banka je odgovorna prema svojim zaposlenima.

Podaci o treninzima

Procenat eksternih obuka

61 %

Procenat internih obuka

39 %

Procenat ekspertske obuke

51 %

Procenat „soft skills“ obuka

49 %

Ogranci banke

LISTA EKSPOZITURA REGIONALNIH CENTARA NLB BANKE 31.12.2017.

Redni broj	Organizacioni oblik	Naziv organizacionog oblika	Mesto	Adresa
1. Regionalni centar Beograd				
1.1.	Ekspozitura	Novi Beograd	Beograd	Bulevar Mihaila Pupina 165v
1.2.	Ekspozitura	Braničevska	Beograd	Braničevska 1
1.3.	Ekspozitura	Pančevo	Pančevo	Karađorđeva 2-4
1.4.	Ekspozitura	Čukarica	Beograd	Požeška 152
1.5.	Ekspozitura	Bulevar	Beograd	Bulevar Kralja Aleksandra 130
1.6.	Ekspozitura	Vidikovac	Beograd	Ratka Mitrovića 164
1.7.	Ekspozitura	Voždovac	Beograd	Vojvode Stepe 224
1.8.	Ekspozitura	Smederevo	Smederevo	Karađorđeva 14
1.9.	Ekspozitura	Indija	Indija	Blok 44 Lamela A
2. Regionalni centar Novi Sad				
2.1.	Ekspozitura	Centar	Novi Sad	Trg mlađenaca 1-3
2.2.	Ekspozitura	Merkator	Novi Sad	Bulevar oslobođenja 102 TC Merkator
2.3.	Ekspozitura	Vrbas	Vrbas	Palih boraca 11
2.4.	Ekspozitura	Bačka Topola	Bačka Topola	Glavna 23
2.5.	Ekspozitura	Zrenjanin	Zrenjanin	Kralja Aleksandra Karađorđevića 33-35
2.6.	Ekspozitura	Subotica	Subotica	Park Rajhl Ferenca 3
2.7.	Ekspozitura	Sombor	Sombor	Vojvođanska 3
2.8.	Ekspozitura	Kikinda	Kikinda	Trg srpskih dobrovoljaca 2
2.9.	Ekspozitura	Odžaci	Odžaci	Somborska 27
2.10.	Ekspozitura	Šid	Šid	Svetog Save 8
2.11.	Ekspozitura	Bačka Palanka	Bačka Palanka	Kralja Petra I 13a
2.12.	Ekspozitura	Sremska Mitrovica	Sremska Mitrovica	Trg Svetog Dimitrija 3
2.13.	Ekspozitura	Ruma	Ruma	Orlovićeva 4
3. Regionalni centar Kragujevac				
3.1.	Ekspozitura	Kragujevac	Kragujevac	Kralja Aleksandra I Karađorđevića 41a
3.2.	Ekspozitura	Niš	Niš	Cara Dušana 33a
3.3.	Ekspozitura	Jagodina	Jagodina	Kneginje Milice 2
3.4.	Ekspozitura	Kraljevo	Kraljevo	Trg Jovana Sarića 8
3.5.	Ekspozitura	Kruševac	Kruševac	Vece Korčagina 24
3.6.	Ekspozitura	Valjevo	Valjevo	Doktora Pantića 7
3.7.	Ekspozitura	Čačak	Čačak	Župana Stracimira 37
3.8.	Ekspozitura	Užice	Užice	Dimitrija Tucovića 93
3.9.	Ekspozitura	Šabac	Šabac	Karađorđeva 14

Tabela 7: Ogranci banke (izvor: NLB Banka)

